

raadet uden med Amsraadets Samtykke. Tilsynet med Sogneraadets Udførelse af Forretningerne føres af Amtmanden, der har samme Myndighed lige over for det enkelte Sogneraad, som Overpræsidenten har over for den samlede Kommunalbestyrelse i Kjøbenhavn, og som altsaa i lignende Tilfælde skal sætte de tagne Beslutninger ud af Kraft, naar de befindes stridende imod Kommunens Interesser eller andre Love. Paa Landet har man altsaa for Sogneraadens Vedkommende et Raad, hvis Flertal fremgaar af de højstbeskattedes Række, og som selv vælger sin Formand, medens Amsraadet derimod som bekendt sammensættes dels af Valgmænd, der udsendes fra Sogneraadene i Amtet og dels af lige saa mange af de højstbeskattede Vælgere, som der er Sogneraadsvagmænd. Amsraadet har ogsaa en kongevalgt Formand, idet Amtmanden er den, der styrer Amsraadets Anliggender og leder dets Forhandlinger. — I Købstæderne stiller Forholdet sig noget forskelligt derfra. I Købstæderne ere alle, der have Valgret til Folketinget og overhovedet betale Skat til Kommunen, valgberettigede til Byraadet. Dette vælges ligesom paa Landet i to Afdelinger en mindre og en større. Den større vælges af den almindelige Vælgerklasse, den mindre af den Femtedel af de højstbeskattede, der betaler $\frac{2}{3}$ af samtlige Kommunens Skatter. Byraadene vælge ikke selv deres Formænd, men Kongen beskikker en Mand dertil, og denne Formand fører paa Statens Vegne og i samme Omfang og paa samme Betingelser Tilsyn med Kommunens Anliggender, som Tilfældet er baade i Kjøbenhavn og paa Landet. Denne Ordning for Købstædernes Vedkommende med kongevalgte Borgmestre er — har jeg allerede nævnt — ifølge Lovens § 2 kun given indtil det Tidspunkt, da den almindelige Rets- og Administrations-Ordning har fundet Sted her i Landet. Nu gaar det foreliggende Lovforslag ud paa at forandre denne Bestemmelse og straks at indføre en anden Ordning, hvorefter Byraadene for Fremtiden selv skulle vælge deres Formænd, ganske vist ikke over hele Landet paa en Gang, men efterhaanden som Embederne blive ledige. Der er imidlertid ved dette Lovforslag adskillige Huller, som man ikke har fundet Anledning til at udfylde, navnlig Spørgsmaalet, hvorledes der skal være at forholde med Hensyn til Statstilsynet. Det har man i Lovforslaget henvist til en særlig Lov, en Henvisning, som vil medføre flere praktiske Ulemper. Desuden gør Lovforslaget for

øvrigt Adskillelse mellem de mindre Byers og de 5 større Byers Byraad, hvor særegne Borgmestre lede Forhandlingerne, men jeg gør allerede her opmærksom paa, at denne Adskillelse egentlig er ganske ufornuften eller urigtig; thi ogsaa de 5 Borgmestre i de store Byer have Skifteforvaltning og Auktionsforvaltning; de ere altsaa ogsaa Retsbetjente om ikke i samme Omfang, som Tilfældet er i de andre Byer.

Da denne Sag for 2 Aar siden laa for, blev der for alt det, jeg nu har tilladt mig at fremhæve, gjort udførligt Rede i den afgivne Betænkning. Denne gik, under Henvisning til de Tvivl, som Lovforslaget paa flere Punkter maatte fremkalde, ud paa, at man ikke havde Erfaring for, hvorvidt der i Købstæderne var noget Ønske om en Forandring, og Udvalgets Indstilling gik derfor ud paa, at man skulde se Tiden an, indtil der forelaa Udtalelser fra selve Købstæderne om denne Sag. Indtil da skulde man lade Sagen bero, og man fandt derfor ikke for Tiden Anledning til at fremme Lovforslaget. Denne Udtalelse fra Købstædernes Side foreligger nu. Paa det Delegeretmøde, som i Fjor blev afholdt paa Frederiksberg, hvorved der, hvis jeg ikke husker fejl, var repræsenteret 53 Købstæder, kom Sagen til en udførlig Drøftelse og endte med en Resolution, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse. Den lyder saaledes: „Købstadforeningen anser det for naturligt, at Lovgivningen om Valg af Borgmestre omordnes saaledes, at Byraadet selv vælger sin Formand. Imidlertid tør man ikke anbefale en saadan Reform, med mindre samtidig andre Forhold omordnes, og navnlig bør det bestemt fastholdes, at ingen saadan Reform bør gennemføres, medmindre der samtidig sker en Omordning i Reglerne for Valg til Byraadene i den af Indlederen antydede Retning“. Selve Resolutionens Ordlyd maa nærmere forklares af de foregaaende Forhandlinger, og det fremgaar af dem, at det, man vilde, var, at man ikke vilde have denne Omordning indført, saa længe den almindelige Vælgerklasse valgte Flertallet i Byraadene. Man vilde have det omordnet saaledes, at Flertallet i Byraadet skulde vælges af den højstbeskattede Femtedel, der betaler $\frac{2}{3}$ af Købstadens samtlige Indtægter. Denne Resolution blev paa Købstadmødet vedtaget med 54 Stemmer mod 24, og den maa jo dog i ethvert Tilfælde, forekommer det mig, anses som en Udtalelse fra de Købstæder der vare repræsenterede.